

цѣна-та му сѧ направи по-горѣ и отъ само-то жито, като обыкновено та в 1/3 по-долу отъ жито-то. За мытарство-то му виждь въ предизложены-ты параграфы.

IV. ВАЛЧМЫКЪ.

§. 141. Ачмыкъ-та сѧ обработва въ тѣнкы-ты земы, гдѣ-то жито-то не може да сподѣчи. Употребленіе ачмыка за человѣческій хранъ отъ день на день сѧ умалява; макаръ ачмыкъ-то брашно да е кѣло, хлѣбъ что сѧ прави отъ него е тѣрдз. Голандези-ти давать на матросы-ты (гемиджин-ты) въ ачмыканъ хлѣбъ за экономіѣ, икъ подъ отговоркъ, че ѿихъ былъ предоплаты геноно срѣдство срѣщу скорбута (видъ болѣтъ).

Въ Европѣ най-голѣмо разноисланіе ачмыка става за да сѧ прави вира, и за да сѧ хранить конѣ-ти. Бирдїн-ти искать всѣ-кога ачмыка отъ най-послѣднѣхъ рожблѣ.

Ачмыкъ-та въ Марсалиѣ продавася изъ теглило, и му сѧ опрѣдѣлѣва цѣна на 100 килограммы. Я овесы-та изъ лѣрило равно изъ 1, 1/2 карикъ.

За мытарство на ачмыка виждь предизложены-ты параграфы за пшеничны плодовѣ.

V. ВА ОРИЗЪ.

§. 142. Оризъ. — Това растѣніе има происхожденіе-то сѧ изъ Востокъ, а плодъ-та му въсю прѣвъ храна за человѣцы-ты въ Азійкъ; това растѣніе е отъ семейство-то на класонопы-ты плодовѣ.

Отъ незапомнены времена обработвали Єгиптѣане-ти оризъ въ прилѣкы-ты при рѣкѣ Нилъ, оттамъ становля въознатъ въ Италиѣ, гдѣ-то обработваніе-то му сѧ направило изъ сподѣчность при